

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM
BAKANLIĞI

BAŞKENT
ÜNİVERSİTESİ

Mesleğim
Kültürüm

Kültürel Üreticiler için
Girişimcilik ve Kariyer Gelişimi Projesi

EĞİTİCİ EĞİTİMİ İÇERİĞİ

2. Yaratıcı düşünme ve mesleki eğitim

KATKILARIYLA

MESLEĞİM KÜLTÜRÜM EĞİTİCİ EĞİTİMİ İÇERİĞİ

2. Yararatıcı düşünme ve mesleki eğitim

2.1. Mesleki eğitimde yaratıcı düşünmenin önemi

Millî Eğitim Bakanlığına göre Meslekî ve Teknik Eğitimin Öncelikleri¹ arasında aşağıdakiler yer alır.

- İhtiyaç doğrultusunda nitelikli iş gücü yetiştirmek,
- Meslekî ve teknik eğitim sistemini sürekli geliştirmek ve kalitesini yükseltmek.
- Bireylere bir mesleğin gerektirdiği bilgi ve becerilerin yanı sıra değişime uyum sağlaması için ihtiyaç duyulan yetkinlikleri kazandırmak,
- Dijitalleşme süreciyle birlikte belirli alanlarda bireylere bilgi ve iletişim teknolojilerinde temel yetkinliklerin yanı sıra üst düzey becerileri de kazandırmak,
- Sektörün dijital dönüşümü çerçevesinde yeni iş alanlarının oluşturulması ve istihdamın artırılmasında rol oynayan girişimcilik anlayışının kazandırılması da yer alır.

Ayrıca bireylerin girişimcilik ve sorun çözebilme özelliklerinin desteklenmesi ve geliştirilmesi de öncelikler arasındadır.

¹ <https://meslegimhayatim.meb.gov.tr/hakkimizda/mesleki-teknik-egitim-oncelikleri>

KATKILARIYLA

Hayat boyu öğrenmenin tanımı “Bireysel, toplumsal ve istihdam ile ilgili bir yaklaşımla bireyin bilgi, beceri ve yetkinliklerini geliştirmek amacıyla örgün eğitimin dışında hayatı boyunca katıldığı her türlü öğrenme etkinlikleridir”.²

Dünya üzerindeki bazı araştırmalar³ mesleki ve yaygın eğitimde yaratıcılığa, kreatif becerilere yeterince yer verilmediğini göstermektedir.

Oysa sonraki başlıklarda detaylarını göreceğimiz şekilde mesleki ve teknik eğitim alan kişiler işin yapıldığı sürecin detaylarına hakim oldukları, özellikle kültürel ve sanatsal alanlarda kendi üretimlerini yaptıkları için özellikle yaratıcı düşünmeye ihtiyaç duymaktadır.

Bir diğer yandan bu eğitici eğitimi içeriği Bakanlığın isabetle ortaya koyduğu güncel ekonomik değişimlere ve dijitalleşmeye uyum sağlama hedefine de katkı sunmaktadır. Ancak bu eğitici eğitimi içeriğinin Bakanlığın hazırladığı müfredatın bir parçası olmadığı ve yalnızca uygun görülmesi halinde ilave bir yardımcı eğitim malzemesi olarak kullanılabileceğini ifade etmemiz gerekir.

Guilford⁴ psikoloji bilimi ve psikolojinin etkisi ile eğitimcilerin, insanların bilişsel işlevlerini olgusal verilere ve verileri en iyi sonucu bulmak için mantıklı şekilde uygulamaya fazla vurgu yaptığını ifade eder. Yazara göre, açıkça tanımlanmış hedeflere daha önceden denenmiş süreçler üzerinden ilerleme vurgusu

² <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=24507&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5>

³ UNESCO-UNEVOC International Centre for Technical and Vocational Education and Training (Germany) UNESCO-UNEVOC International Centre for Technical and Vocational Education and Training (Germany), *Skills for the Creative Industries: Report of the UNESCO-UNEVOC Virtual Conference, 29 September to 10 October 2014.*, 2015.

⁴ J. P. Guilford, “Creativity”, *American Psychologist* 5, sy 9 (1950): 444-54.

KATKILARIYLA

yakınsak düşünmeyi öne çıkarırken, insanların zekâlarını ıraksak düşünerek kullanma potansiyeli göz ardı edilmiştir.

İraksak düşünme, verili olan bilgilerin oluşturduğu sınırları belirgin resim yerine, daha önce bilinmeyen ihtimalleri zihinde canlandırmayı ve bu sayede daha önce öngörülmemiş yenilikleri ortaya çıkarmayı içerir. Yazarın önemine vurgu yaptığı ve kişilik özellikleri ile ilişkisini sorgulamayı teklif ettiği ıraksak düşünme kuramsal olarak yaratıcılık ile ilişkilendirilir.

Daha açık ifadeyle çok bilgi ile soyut kavramları daha çok edinen kişiler yakınsak düşünmeye daha fazla eğilimli olabilir. Adım adım tanıdık çözümlere ilerlemeye meylederler. Oysa pratik uygulama her zaman ihtimaller barındırır. Tanıdık olmayan durumlarla karşılaşılır, yeni fikirler üretilir ve yeni çözümler üretilir. Bu açıdan bakıldığında işlerin teknik boyutu yaratıcılığa daha muhtaçtır diyebiliriz. Yani yaratıcılık sadece düşünme eylemi değil, bizzat uygulama içinde gelişmeye daha uygundur. Yaratıcı kaslarını geliştiren kültürel üreticiler için fırsatların zenginleştiğini ifade edebiliriz.

Yaratıcılık konusunu ilerleyen bölümlerde tekrar ele alacağız.